

Juha Tuominen

Jaana joutuu sairaalaan

Rikosylikonstaapeli Jaana Lindegrenin tutkimuksia 4. osa

Jaana joutuu sairaalaan

Rikosylikonstaapeli Jaana Lindegrenin tutkimuksia 4. osa

Juha Tuominen

Juha Tuominen

Jaana joutuu sairaalaan

Rikosylikonstaapeli Jaana Lindegrenin tutkimuksia 4. osa

© 2024 Juha Tuominen

Kannen suunnittelu: Juha Tuominen & Samuli Savolainen

Sisuksen taitto: Ari Koponen

Teknistä ja toimituksellista tukea tarjosi teol. tri. Ari Koponen

Kustantaja: BoD · Books on Demand GmbH, Helsinki, Suomi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-80-8534-8

LUKU 1

Joulunviettoa

Jaana Lindegrenin ja Jussi Tammen joulu sujui rauhasasti lasten vieraillessa heidän luonaan. Jaanan Joel-poika viivähti yhden yön seudun. Jussin Anniina-tyttö sen sijaan viipyi aina aatonaatosta Tapanin aamupäivään, kunnes lähti takaisin opiskelupaikkakunnalleen reippaasti paksuuntuneen lompakkonsa siivittämänä. Välipäivinä Jussi aikoi tehdä hieman töitä. Sen sijaan Jaana, joka eli vielä virkavapaansa viimeisiä päiviä ilman virallisia velvoitteita, kävi muun muassa istumassa iltaa kollegansa Jelenan Rygminan kanssa. Sen jälkeisen päivän aamukahvipöydässä Jaana kertoi Jussille edellisen illan kuumimmat uutiset.

– Jelenä on raskaana.

Jussi taitteli lehden syliinsä ja totesi: – Ilmankos sinäkään et vaikuttanut illalla sen kummemmin humalaiselta, kun tulit kotiin. Joskus te olette istuneet melkein aamuun asti Jelenan kanssa ja jäljet ovat olleet sen mukaiset, mutta kukapa sitä yksin, jos toinen on raskaana.

– Se on juuri niin, totesi Jaana. – Etkö huomaa mikä siinä on ongelmallista?

Jussi puisteli päätään ja tyytyi toteamaan: – Ovathan he Kallen kanssa jo vakiintunut pari. Vaikka jossain vaiheessa ehkä olisinkin toivonut, että Jelena löytäisi jonkun muun, niin tässä tilanteessahan se on hyvä, että he ovat niin kuin sanoin, vakiintunut pari.

– Juuri sehän se ongelma on, intti Jaana. – Katsos kun Kalle on sairastanut yhdeksäntoistavuotiaana siko-
taudin, josta seurasi paha kivistulehdus, joka teki hä-
nestä täysin steriilin. Hän ei voi siis siittää lapsia.

Jussi hymyili. – Nyt minä ymmärrän. Tähän tilantee-
seen liittyikin jotakin draamaa. Naisen on paha yllät-
tää miehensä ilouutisella, että olen raskaana, mikäli
mies on tunnetusti tuhkamuna. Kertoiko Jelena kenen
jäljiltä se raskaus on?

– Kertoi. Kyllä minä sen tiesin, että Jelena on jo puoli
vuotta tapaillut yhtä sellaista järjestyksen kundia, ni-
meltään Sauli Säntti. Vaikeutena on tietenkin ollut se,
että ovat kumpikin tahoillaan varattuja. Meinaavat
kuitenkin mennä yhteen ihan lähiviikkoina. Jelenalla-
han ei ole sen kummoisempaa kuin että pakkaa kas-
sinsa ja kävelee ulos. Mutta Säntti on kyllä ihan vihi-
tyssä liitossa, josta hänellä on kaksi poikaakin. Nyt
siitä liitosta tulee epäilemättä lähtö ja uutta yritystä
sitten Jelenan kanssa. Jelena valitteli, että on kuu-
lemma vaikeaa iloita, kun on niin paljon tätä vaikeutta

ympärillä. Toisaalta hän jo sen ikäinen nainen, ettei aio ruveta kainostelemaan kaiken maailman moralistien nuhteiden edessä.

Jussi ymmärsi: – Harvoin elämä on niin mustavalkoista, että on pelkkää ilon aihetta. Jäisi kaikki ilot iloittsematta, jos pitäisi olla sataprosenttisen varmaa, ettei kukaan pahoita mieltään. Minkä ikäinen kaveri se Söntti on?

– Jelena kertoi, että 28.

– Ja Jelena on sinun ikäisesi?

– Niin on.

– Eli on heillä 8 vuotta ikäeroa. No se ei haittaa mitään. Jelena on helvetin näyttävän näköinen nainen. Että onnea vaan heille. Pyydetäänköhän meitä kummeiksi?

– Enpä usko, että heidän monimutkaiset taustansa johtaisivat tuollaiseen perinteiseen kastejuhlaan. En tietenkään voi olla varma.

– Onko Jelena siis kertonut Kallelle tämän iloisen perheutisen?

– On kertonut ja oli kuulemma joulunpyhinä aika hiljaista.

– Voin hyvin ymmärtää. Mutta kun sinä olit ystäväsi kanssa maailmaa parantamassa, minä sovin sinun pomosi kanssa, että me tulemme huomenna

kymmeneltä tapaamaan häntä. Liittyen sinun työhön paluuseesi. Mauri soitti ja ehdotti tällaista. Minä lupasin puolestasi ja hän pyysi, että minäkin osallistuisin tähän palaveriin. Lisäksi Simo on tulossa mukaan. Tämä liittyy jotenkin siihen murhatutkimukseen, joka heillä on auki ja Mauri on kehittänyt siihen jonkin uuden lähestymistavan. Saamme siis etukäteistietoa, tai sinä saat, vaikka palaatkin töihin vasta uuden vuoden puolella.

– Selvä. Tuntuu olevan kova imu tällä Miekkalinnalla minun puoleeni. Eivät millään antaisi minun pitää virkavapaatani loppuun asti.

– Ymmärtäähän sen, kun maankuulu murhatutkija vetää lonkkaa ja heillä on kaksoismurhan tutkimus leväällä.

– Mitä sinä tiedät tästä murhasta?

– Minä tiedän juuri sen verran, että kyseessä on kaksoissurma. Huomenna mennään kuulemaan lisää. Mutta imusta minäkin tiedän jotakin. Mennäänkö tuonne päiväsellaiselle, kun se vielä on mahdollista?

– Ehdottomasti, hihkaisi Jaana ja juoksi edeltä makuuhuoneeseen.

L U K U 2

Ennakkobriiffausta

Seuraavana aamuna kokoontui Mauri Taposen työhuoneeseen seuraavanlainen riihi: komisario Mauri Taponen, rikosylikonstaapelit Jaana Lindegren ja Simo Savu, konstaapeli Elias Saario ja profiloija Jussi Tammi.

Mauri aloitti perustelemalla, miksi juuri he olivat paikalla.

– Olen yrittänyt tätä tutkimusta muka johtaa. Siis sekä kenttätasolla että noin niin kuin hallinnollisesti. Meidän ryhmämme oli juttuvuorossa, kun tämä tapahtui. Mutta Simo oli saikulla ja Jaana virkavapaalla, joten meillä ei ollut ylikonstaapelia. Sain siinä vaiheessa lainaksi naapurijaoksesta Vilskan. Vilska johti siis ylikonstaapelina kenttätutkimuksia ja minä olin varsinainen tutkinnanjohtaja, kuten olen yhä. Mutta kun Vilskalle selvisi, että kun Simo ja Jaana palaavat töihin, siirtyy kenttäjohto heille, on hän joko alitajuisesti tai ihan tietoisesti vetänyt niin matalaa profiilia, että kenttäjohdostakin on jäänyt aika paljon minulle. Enkä ole siinä enää terävimmälläni. Vaikka en mielestäni ihan kirjoituspöytäkomisario olekaan, on tämä tutkimus nyt ihan suoraan sanottuna edennyt

hitaanlaisesti. Enkä syytä siitä Vilskaa, enkä ylipääntään ketään. Kunhan totean vain. Ei Vilska ole mitenkään loukkaantunut, että hänet tässä sivuutetaan. Päinvastoin hän itse kertoi, että hänellä on yhä kesken se yksi huumetappo, joka tapahtui syyskuussa Vanajanlinnassa. Ja on painanut pitkää päivää, koko ryhmä siis, ja he aikovat saatella hotellista potentiaalisen epäillyn syytetyn penkille vielä näillä lumilla. Joten aloitetaan siis alusta. Elias on kai kenttätasolla sekä kirjallisesti parhaiten perillä kokonaisuudesta, mitä on tapahtunut ja mitä me olemme tehneet.

Elias nyökkäili ja antoi Jaanalle, Simolle ja Jussille omat kappaleensa kirjallisesta referaatista, jonka hän oli laatinut edellisenä iltana.

– Sattui joulukuun 14. ja 15. päivän välisenä yönä. Ahvenistonmäellä, psykiatrisella osastolla. Kaksoismurha. Ruumiinavauksista saatiin varmennettua, että ajankohta oli jossakin 24–03.00 välisenä aikana. Osastolla, joka on siis suljettu osasto. Se tarkoittaa siis, että ovet ovat lukossa. Ensijaisesti sen vuoksi, että siellä hoidetaan sellaista sakkia, jota ei auta päästää vapaasti kulkemaan. Mutta se vaikuttaa myös siten, ettei sinne pääse sisään kuka tahansa ohikulkija. Joka tapauksessa samaan aikaan ammuttiin siellä niin lyhyen ajan sisällä yksi hoitaja ja yksi potilas, ettemme ole vieläkaan selvillä kumpi surmista tehtiin ensin. Uhrien ruumiit löytyivät vain kuuden metrin päässä toisistaan. Potilas, Outi Vanamo, ammuttiin

sänkyynsä. Ja hoitaja, Jouni Kalamos, hänen ruumiinsa löytyi muutaman metrin päässä Outin huoneen ovesta, käytävän puolelta. Luodit olivat tavallisia ysimillisiä. On käytetty epäilemättä äänenvaimentajaa. Joku on tehnyt kaksoismurhan ja häipynyt sitten tämänhetkisen olettamuksen mukana viereisestä ovesta, josta pääsee yleiskäytävälle ja sitä kautta pois rakennuksesta. Osastolta on myös kaksi muuta poistumistietä, mutta tämä ovi on selvästi lähimpänä. Olemme tehneet tässä helvetillisen määrän haastatte-
luja, joitain kuulustelujakin, mutta emme ole päässeet puusta pitkään. Minä ja Vilska olemme istuneet useimpina iltoina kymmeneen asti tämän jutun kanssa siitä asti, kun se tapahtui. Jouluaattona käytiin kyllä kummatkin kotona joulupöydässä. Mutta jos minä nyt aloitan kertomalla uhreista. Hoitaja Jouni Kalamos, hänellä on kreikkalainen isä, siitä tuo kumma nimi. Supisuomalainen äiti. Hän oli siis psykiatrinen hoitaja, kokenut hoitaja, ollut kuntayhtymässä jo yli kymmenen vuotta työssä. Toista vuotta yöhoitajana tällä osastolla. On sen kahden vuoden ajan ollut useimmiten työssä juuri tänä samaisena yönä valvontaparina olleen Stiina Liimatan kanssa. Juuri tämä Stiina löysi ruumiit. Kalamos oli naimisissa oleva mies, ei lapsia. Ei rikosrekisteriä. Eikä häntä ole mainittu kertaakaan meidän epävirallisessa epäilyt-
rekisterissä. Eli nuhteeton herra. Jollei nuhteeksi las-
keta sitä, että hän oli parikymppisenä elänyt lyhyen avioliiton toisen yhtä nuoren naisen kanssa. Nainen

toimii nykyisin yrittäjänä vaatetuslalla Helsingissä. Tunnustan, että en ole käynyt häntä haastattelemassa koska hänellä ei vaikuta olleen mitään tekemistä Jounin kanssa enää vuosiin. Eikä siitäkään liitosta siis ollut lapsia. Heillä on ollut osastolla tapana, että osasto jaetaan öisin ikään kuin liituviihalla kahtia ja toinen hoitaja vastaa toisesta päästä ja toinen toisesta. Jouni oli juuri omassa päässään, lähestulkoon niin perällä kuin oli mahdollista, kun oli kohdannut tappajansa. Olemme kehittäneet erästä mallia, joka tosin vaatii vielä todisteita ympärilleen. Jouni olisi juuri tullut tämän surmansa saaneen potilaan huoneesta, joka oli lähin huone, kun hänet on joku ampunut siihen käytävälle. Siitä hänen ruumiinsa löytyi. Hänet on murhattu ampumalla kaksi laukausta. Toinen läpäisi sydämen ja toinen upposi aivoihin osuen vasemman silmän alle. Jos se sydämeen osunut olisi ollut sentin ylempänä ja jäänyt ainoaksi osumaksi, olisi hän voinut jäädä henkiin. Mutta koska laukaus läpäisi sydämen ja tulos varmistettiin vielä päälaukauksella, niin on kuolema tullut varsin nopeasti ja varmasti. Sydän vaurioitui niin pahoin, että sydän tamponoitui omaan koteloonsa ja aiheutti sydänpysähdyksen ja kuoleman muutamassa minuutissa. Patologin mukaan päälaukaus ei välttämättä olisi häntä tappanut, tosin varmaa se ei ole. Onhan luoti joka tapauksessa läpäissyt kallon etuseinän. Sitten murhaaja on astellut Outi Vanamon huoneeseen ja ampunut tämän sänkyynsä. Meillä ei ole mitään käsitystä miksi tai kuka. Meillä on

kyllä aika tarkat koordinaatit milloin ja miten. Tämä potilas, Outi Vanamo, oli 43-vuotias, pitkään epämääräistä ahdistuneisuushäiriötä sairastunut nainen, jonka elämässä viimeisen viiden vuoden aikana oli ollut useita osastohoitojaksoja. Koko tänä aikana hän oli ollut työkyvytön. Ammatiltaan sairaanhoitaja. Hoitaja Kalamos oli tuntenut Outin jo vuosia. Onkin mahdollista, että heillä oli ollut jokin juttutuokio aivan sovitus, vaikka onkin osastolla kuulemma tapana, ettei yöllä ole mitään keskustelua. Mutta he ovat voineet kohdata, kun olivat vanhoja tuttuja. Näiden laukausten aikaan oli Stiina Liimatta luultavasti istunut tv:n edessä eikä ollut kuullut varsinaisia laukauksia. Lisäksi murhaaja on onnistunut poistumaan osastolta niin hiljaa, että Stiina ei ollut havainnut sitäkään. Hoitajilla oli kummassakin päässä omat televisiot, jota katsellessa oli helppo vahtia omaa päätyä. Potilaatkin tiesivät, että yöhoitajat olivat jakaantuneet tällä tavoin ja osasivat pyytää apua oman päädyn hoitajalta, mikäli jotain tarvitsivat. Eivät he kuitenkaan orjallisesti olleet omissa päissään niin etteivätkö olisi juoneet yhdessä kahvia ja muutenkin vaihtaneet kuulumisia pitkien yötä. Neljän aikaan yöllä Stiina oivalsi, ettei ollut nähnyt Jounia useampaan tuntiin, joten hän käveli kaikessa rauhassa toiseen päähän osastoa eikä ehtinyt edes ryhtyä huhuilemaan, kun jo näki kollegansa makaavan verilammikossa. Kalamos oli ilmeisesti saanut surmansa välittömästi, koska hän ei ollut ehtinyt painamaan hälytyslaitteen kytkintä, vaikka hälytin oli

hänen kädessään. Siinä vaiheessa Stiina melko rauhallisesti painoi omaa hälytintään ja kutsui apuvoimia osastolle. Näin saatiin osastolle lisää sormen- ja kengänjälkiä kuuden eri hoitajan muodossa, jotka seuraavien minuuttien aikana tulivat paikalle. Tässä vaiheessa hoitajilla ei ollut vielä mitään tietoa toisesta vainajasta. He luonnollisesti päättivät kutsua paikalle poliisiin. Siellä kävi meidän järjestyksen partio, joka katsoi vuorolistasta, kuka oli juttuvuorossa, ohjasi jutun meille ja minä olin sitten siellä jo aamukuudelta. Minä rupesin siinä touhuamaan ja tarkastamaan koko osastoa, että oliko murhaaja vielä paikan päällä, olihan kyseessä suljettu osasto. Ja kun tarkastusta aloitettiin, Stiina meni ensimmäiseksi Outi Vanamon huoneeseen ja kiljaisi. ”Täällä on toinen ruumis”. Ja tunnustan, että kyllä minäkin pöllähdin sisään huoneeseen, vaikka olisi pitänyt tyytyä sulkemaan huone tekniikkaa varten. Siellä kävi myös partiopoliisi Jaakko Harjakin. Todettiin, että siellä oli toinen, samantyyppisesti murhattu uhri. Hänen tappamiseensa oli tarvittu myös kaksi laukausta. Ensimmäinen osuma rintaan ei ollut ehkä surmannut potilasta. Joka tapauksessa tappaja oli halunnut varmistaa tuloksen ja ampunut uhria myös oikeaan ohimoon. Tässä vaiheessa minä lähdinkin sitten Stiina Liimatan mukaan, sillä hän ei enää aikonut mennä yhteenkään huoneeseen ilman poliisia ja pelkäsi että kaikki oli tapettu. Saimme tarkastettua kaikki muut huoneet eikä enempää vainajia löytynyt. Kukaan ei tunnustanut

Kun rikosylikonstaapeli Jaana Lindegren
palaa virkavapaalta, joutuu hän välittömästi
mukaan kaksoismurhatutkimuksiin, jotka vievät hänet
muuan muassa psykiatriselle sairaalaosastolle.
Seurakseen hän onnekseen saa myös kollegansa Simo
Savun.

